

Men den årlige stigning i bogudlåne på folkebiblioteker har siden da ligget i størrelsesordenen ca. 7 pct. og væsentligt mindre på skolebibliotekerne, hvorfor udlånstallene i 1981 var 38.282.000 for skolebiblioteker og 86.568.000 på folkebiblioteker (heraf 39.235.000 i børneafdelingen).

Går man over til institutionsbiblioteker – stk. 2, litra c – er det fremskridtsopfattelsen, at midlerne først og fremmest må sættes ind for at skaffe læsestof til sygehusenes patienter og plejehjemsbeboere.

Dernæst er det helt andre og vigtigere hensyn, der gør sig gældende, når der skal sørges for lyd- og punktskriftbøger til blinde og svagtseende m.fl. (stk. 2, litra d). Under de handicappede falder ikke fremmedarbejdere og andre, der ikke er det danske sprog mægtige og/eller har særlige behov for fremmedsproget litteratur. I alt fald i den nuværende statsgældssituation må det være udelukket at bruge skatteydermidler til sådanne formål, som vil kunne puste de offentlige udgifter op til uanede størrelser (vi har 277 kommuner, og der er ca. 350 forskellige skriftsprog, som bruges af folk ude over jordkloden, hvortil kommer mange gange flere dialekter). Til skræk og advarsel citeres VS-repræsentanten i Københavns Biblioteksbestyrelse (A. Kaasgaard Samuelsen), som i Politiken for 14. september 1982 skrev:

»Indvanderne får ikke den biblioteksbetjening, de har krav på.

Der skal især anskaffes faglitteratur på original-sprogene – der skal være aviser og tidsskrifter. Og de skal være på de biblioteker, der ligger, hvor indvanderne bor. Desuden skal der anskaffes lyd-bøger på originalsprogene, da en del er analfabeter. (Dette kan lade sig gøre på de vesttyske biblioteker – så det må de danske vel også kunne finde ud af).

Musik er også en væsentlig del af indvander-nes kulturelle behov. Og musikken ville nok også være et område, hvor man lettest ville kunne starte udvekslingen af kultur mellem danskere og indvandre-re.

Det burde være elementært, at alle befolknings-grupper uanset race bliver behandlet lige – eller i det mindste at man tilstræber dette.«

Ligesom fremmedarbejderne må virksomheder-ne (branchen) selv klare udgifterne til biblioteker for søfolk og andre arbejdspladsbiblioteker. Skat-teyderne skal heller ikke længere betale til det so-cialdemokratiske foretagende: Arbejderbevægelse-s Bibliotek og Arkiv. Eller til Kunstindustrimu-seets bibliotek eller til Det udenrigspolitiske Sel-skab eller Mellemfolkeligt Samvirke.

Stk. 2, litra e, drejer sig især om bogmuligheder til personer, som ikke kan komme på biblioteket, og som ikke kan få bud derhen ved pårørende, naboer eller andre. I fremskridtssamfundet kommer dette til at henhøre under de sociale sikrings-vagter, hvorom nærmere kan læses f.eks. i FREM-SKRIDT 1976-21, side 5.

De i stk. 2, litra f, nævnte privat-finansierede biblioteker er selvhjulpne foretagender, som fuldt ud klarer sig uden at trække på skatteydermidler. Der må altså ikke ydes drifts- eller anlægstilskud til dem fra det offentlige – heller ikke i form af billige lokaler eller andre naturalydelse eller ved, at det offentlige betaler overpris, hvis for eksempel sygehuse, skoler, forskningsinstitutioner eller andre offentlige foretagender er kunder på det private bibliotek. Private biblioteker skal naturligvis overholde almindelige retsfor skrifter, men der skal ikke være særrestriktioner af nogen art, som beskærer, at de får friest mulige kår til at udvikle sig og trives uden indblanding eller indseende fra offentlige myndigheder. Det gælder, hvad enten der er tale om en genoplivelse af tidligere tiders private leje-biblioteker åbne for alle, foreningsbiblioteker, branchebiblioteker, firmabiblioteker, menigheds-bogsamlinger, butikker (f.eks. boghandlere), der (også) udlejer (visse) bøger, eller andet. Udviklin-gen inden for EDB, teleteknik, video, fotokopie-ring osv. gør det ekstra vigtigt i de kommende årtier, at det offentlige forholder sig neutralt og hverken hæmmer eller forkæler nogen af de for-mer, hvori private biblioteksinitiativer kommer til at udfolde sig.

Det er særlig påkrævet at afstå fra at bruge skatteyderpenge eller foretage planlægning år frem i tiden i det teknologiske vadedsted, vi nu befinder os i. Meget nyt er ved at gro frem. Det vil være ulykkeligt, om denne udvikling skal kæmpe mod offentlige penge og offentlige planer. Stat og kom-mune må ikke apartheidsdiskriminere fremtidens mulige lykkeskabere, som det er umuligt at bedøm-me fra offentlige kontorer, hvor konservatismens bakterier altid vil begunstige fortidens magthavere-tablisement. Nogle af de muligheder, der venter lige om hjørnet, og som ikke må skades, blev på side 169 af Pressens Årbog for 1978 beskrevet såle-des af nordmanden Hans Frederik Dahl på besøg i fremtidens boghandel:

»På et øjeblik kan hvad som helst skaffes frem: kassetter og hjemme-relæer, miniterminaler og program-bånd, posters, discer og skraskivespillere, store udvalg af Xerox-supply og homeprintudstyr.

Der føres også bøger. I forhold til de gamle boghandlere er tilbuddet godt. Rækker af nyskår-